

**ВСП**  
**«ДУБЕНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**  
**РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**ПРОГРАМА**  
**Спортивної секції**  
**«ШАХИ, ШАШКИ»**

**Керівник: Тимошук Микола**

**Дубно**  
**2025-2026**

## **Навчальна програма гуртка «Шашки та шахи»**

*Для студентів ВСП «Дубенський педагогічний фаховий коледж РДГУ»*

**Тривалість:** 1 навчальний рік (34 години)

**Графік:** 1 година на тиждень.

### **Пояснювальна записка**

Програма спрямована на інтелектуальний розвиток особистості, формування культури мислення та змістовне дозвілля студентів. Основна увага приділяється вивченню теорії, аналізу класичних партій та постійній ігровій практиці.

### **Мета гуртка:**

- Опанування стратегії та тактики гри в шахи та шашки.
- Розвиток концентрації, пам'яті та вміння приймати рішення в умовах дефіциту часу.
- Виховання спортивної дисципліни та поваги до суперника.

### **Зміст програми**

#### **Розділ 1. Шашки (12 годин)**

- **Основи гри:** Правила ходів та взяття. Обов'язковість удару. Перетворення на дамку.
- **Тактика і комбінації:** Поняття «розмін», «люфт», «жертва». Прості та складні комбінації (удар «колесом», «місток»).
- **Початок та середина гри:** Боротьба за центр, оточення сил противника. Поняття «колонка» та «зв'язка».
- **Ендшпіль (закінчення):** Правила гри дамками. Виграш трьома дамками проти однієї (трикутник Петрова). Етюди та задачі.

## **Розділ 2. Шахи (17 годин)**

- **Шахова абетка:** Фігури, їхня відносна цінність. Шахова нотація (запис ходів).
- **Мета гри:** Поняття шаху, мату та пату. Рокіровка та взяття на проході.
- **Елементарні закінчення:** Мат одиночному королю (ферзем, двома турами, турою).
- **Тактичний арсенал:** Подвійний удар, зв'язка, відкритий шах, «спертий» мат, відволікання та заманювання.
- **Основи дебюту:** Принципи швидкого розвитку фігур. Класичні початки (Італійська партія, Королівський гамбіт).
- **Стратегічні прийоми:** Поняття про відкриті лінії, форпости, слабкі та сильні поля. План гри в міттельшпілі.
- **Пішаковий ендшпіль:** Проведення пішака, правило квадрата, опозиція королів.

## **Розділ 3. Практична підготовка (5 годин)**

- **Гра з годинником:** Знайомство з контролем часу (бліц, рапід).
- **Аналіз партій:** Розбір власних помилок та аналіз партій видатних майстрів.
- **Підсумковий турнір:** Проведення змагань за коловою системою.

## **Очікувані результати**

### **Після завершення курсу студенти зможуть:**

- Грати в шахи та шашки на впевненому аматорському рівні.
- Самостійно записувати та аналізувати свої партії.
- Розв'язувати шахові задачі на мат у 2–3 ходи та шашкові багатоходові комбінації.
- Орієнтуватися в основних шахових дебютах та типових закінченнях.

## **Засоби навчання**

- Комплекти шахів та шашок.
- Шахові годинники (механічні або мобільні додатки).
- Комп'ютерні програми (Stockfish для аналізу, платформи Lichess/Chess.com).

## **УЧАНИКИ ГУРТКА «ШАШКИ та ШАХИ»:**

1. Благовірна Сніжана (1-А)
2. Бочелюк Ірина (1-А)
3. Нікіт'юк Яна (1-А)
4. Наконечна Ангеліна (1-А)
5. Демчук Поліна (1-А)
6. Зайчук Анна (2-А)
7. Солонцевой Дмитро (3-Б)
8. Павлунь Марія (3-Б)
9. Юрцун Дмитро (3-Б)
10. Горпиніч Анна (4-Д)